

## Bu Çocuklar İbadeti Nasıl Sevecek? - 4

### HER ÇOCUK FARKLI METODLA ÖĞRENİR

Bazı çocuklar anlatılanları kolayca uygular, bazıları ise alışkanlıklara direnebilir. Bazıları, anne babanın namazını izler ve kendiliğinden namaza başlar, bazıları ise çağırırsanız gelmez. Bu iki farklı çocuğa farklı yaklaşmak gerektiği şüphesiz. Her koşulda altın kural, çocuğu sevmek ve ona sevildiğini hissettirmek olmalı.

Ebeveyn olarak biz ne yaparsak yapalım yine de işler istediğimiz gibi gitmeyebilir. Bazı çocuklar anlattıklarımızı kabul eder ve kolayca uygulamaya koyar, bazıları ise bu konuda direnebilir. Bazı çocuklar hiçbir şey anlatmasanız bile, anne babanın namaz kılmasını izler, ilgi gösterir ve kendiliğinden namaz kılmaya başlar. Diğer taraftan öyle çocuklar vardır ki ilgi duymaz, çağırırsanız gelmez, namaz kılmak istemez. Bu iki farklı çocuğa farklı yaklaşmak gerektiği şüphesiz. Fakat her iki koşulda da sevmek ve sevdiğini hissettirmek esas olmalı. Akıncı, her koşulda kesinlikle korkutarak, tehdit ederek, zorlayarak ibadete alıştırmaya gibi bir yola girilmemesi gerektiğine dikkat çekiyor, “Evlatlarımıza ibadetleri yapmamanın bir kayıp olduğu, yaparsa çok şeyler kazanacağı fikrini vermeli. Bunu yapabilirsek, çocuğun öğrenme ve deneme arzusu kendiliğinden gelişecektir.”

### KONUŞMAYIN, SADECE DİNLEYİN!

Nihan Kılıç, tam bu noktada yavrumuzu muhatap kabul edip onları can kulağıyla dinleme reçetesinin imdadımıza yetiştiğini söylüyor, “Yapılan bir araştırma, annelerin çocuklarını gün içerisinde toplamda sadece 1-2 dakika, babaların ise 58 saniye dinlediğini gösteriyor. Yani dinlemiyoruz çocuklarımızı. Diyelim ki Çocuk, ‘Anne ben ibadet etmek istemiyorum. Üşeniyorum.’ Yahut ‘Ben başörtüsüyle kendimi kötü hissediyorum.’ dedi. Hemen onun adına program yapmaya, hayatını planlamaya, onu açıklamalarla ikna etmeye başlıyoruz. Her şeyden önce durup evladımıza, ‘Sence bu durumda ne yapabilirsin. Böyle

hissetmenin sebebi ne olabilir?’ gibi sorular soralım. Zihnimiz iki şeyi birden yapamıyor. Ben hem dinleyip hem ona çözüm üretemem, hem dinleyip hem de evladına kendi hikâyemi anlatamam. Sadece dinlemeliyim. Ondan sonra benden yardım isterse de seve seve rehberlik edebilirim.”

### NASIL TEŞVİK ETMELİ?

Adem Akıncı da, “İbadetler söz konusu olduğunda çocuğun yapısına göre hareket etmeli, yaptığımız gayretler karşılık bulmuyorsa sabırla beklemeli, farklı çözümlere başvurmalı.” diyor ve kendi hayatından bir tecrübeyi paylaşıyor, “Bazen çocuklarda

sözlü teşvik, iltifat, güzel sözler etkili olur, bazen de maddi teşvik ve ödülleri etkili olabilir. Mesela ben ilkokul yıllarında iken, babam camide ezan okumamı çok istiyordu. İlk ezan okuduğumda da kurban kesmişti. Bu beni öyle etkiledi ki, kendi kendime düşündüm; demek ki ezan okumak çok kıymetli bir ibadet. Bu olay sonrasında ezana ve camiye bakışım müspet manada çok değişmişti.”

## ÇOCUĞUN ALANINA GİRMEYE DİKKAT EDİN!

Belki küçük yaştaki çocuklara daha çok rehberlik edebiliriz. Ama ergenlikte artık tercihler devreye giriyor, anlatmamızın pek tesiri olmuyor. Bu sebeple Nihan Kılıç, koruyucu ebeveyn rolünden biraz daha yetişkin ebeveyn moduna geçmemiz gerektiğini düşünüyor çocuklar büyüdükçe. “Mesela oğlumuz yanımızda namaz kılıyor. Selam verince ‘Ya ne yaptın? Çok hızlı kıldın.’ dediğimde onu taciz etmiş oluyorum. Mesela, ‘Sana namazınla ilgili bir şey söyleyebilir miyim?’ diyebiliriz. Bazen izin vermeyebilirler. Ama izinsiz fikir vermek onun alanına girmekle eşdeğer ve tepki çeker. Aslında, çok iyi bir şey yaptığımı sanıyorum, ama değil. Anlamaya çalışmak, dinlemek ve her şeyin bizim elimizde olmadığını kabullenmemiz gerekir.

## GÖZYAŞI VE DUA EKSİK OLMAMALI

Adım başı caminin olduğu bir ülkede namaz kılmak, çoğunluğun oruç tuttuğu bir toplumda Ramazan’ı geçirmek veya neredeyse tamamının başörtülü olduğu bir okulda başını örtmekle; gittiği okulda, farklı din ve ırktan insanın içinde tek yahut az sayıda namaz kılan, oruç tutan, başını örten bir çocuk olmak arasında dağlardan da çok fark var.

Ebeveyn olarak bize düşen, her şeyden önce hem kendimiz hem de evlatlarımız için kalplerimize namaz, oruç, infak, tesettür ve her türlü ibadet sevgisini koymasını için Allah’a dua etmek. Gerisi ölçülü kaygı, bolca emek, hoşgörü, sabır, güzel örnek olma gayreti, samimi gözyaşı ve koşulsuz sevgi.

Unutmayalım! Evlatlarımızın gönlünü açacak anahtar Allah’ın elinde. Bize ise O’nun emanetlerini her şeye rağmen sevip rehberlik etmek kalıyor. Tabi işe kendi nefsimizden başlayarak.

(son)